

Egy eltökélt gyűjtő

Beszélgetés Dr. Nagygyörgy Szilveszterrel, az agárdi Aranysárkány patika vezetőjével

Stílusos, szépen karbantartott épület az agárdi főút mentén. Bent nívós berendezés, különösen szép patikai edényekkel. A házigazda halk szavú, nyugodt, kissé visszafogott ember, de mint később kiderül, azért nem áll tőle messze a határozottság sem.

Úgy tudom, nem véletlenül lett gyógyszerész...

Tény, hogy a családnak van némi köze a gyógyszerészethez, hiszen anyai ágon már az üknagyapám is patikus volt. Édesanyám véletlenül nem, de nagynéném, nagybátyám, édesapám ugyancsak gyógyszerészek lettek, s mi négyen, nővéreimmel és bátyámmal szintén ezt a hivatást választottuk. Dédnagyapámnak még Belgrádban volt a patikája – az akkor még ide tartozott –, nagyapámnak Gyomaendrődön, édesapám gyógyszerértára pedig már Nagycenken volt, amit aztán 1950-ben államosítottak, és őt a rábaközi Szil községbe helyezték, úgyhogy én már ott gyerekeskedtem.

Gondolom, részben a patikában, hiszen nyilván ott is laktak, ugye?

Igen, akkoriban ez természetes volt, és én tényleg nagyon szerettem a patikában édesapám mellett sűrőgni-forogni. Olyannyira, hogy tíz-tizenkét éves koromra már szinte az összes gyógyszerkészítményt ismertem, ami persze csak töredéke volt a mostaninak. Talán ma már el szabad mesélnem egy titkot: édesapámék kedvenc szórakozása a mozi volt, ami ott működött a szomszédos épületben levő kultúrházban, és amikor elmentek, tulajdonképpen rám hagyták a patikát. Apám annyira megbízott bennem, hogy meghagyta: ha valaki becsönget, akkor minden olyan receptre, amelyet biztosan el tudok olvasni, kiadhatom a gyógyszert, de hagyjam a tárára a recepteket, és mindegyik mellé tegyek egy dobozt a kiadott szerből. Így ellenőrizt azután, amikor megjöttek, és tényleg soha semmilyen probléma nem volt ebből.

Egyenes út vezetett az egyetemig?

Majdnem. Ugyanis én a bencéseknél érettségiztem Pannonhalmán, a pesti felvételin pedig ott ült a KISZ képviselője, és megkérdezte tőlem, hogy volt-e a mi iskolánkban ilyen szervezet. Na, gondoltam magamban,

erre azt kellene válaszolnom, hogy természetesen volt, csak nem Kommunista Ifjúsági Szövetségnek, hanem Katolikus Ifjak Szövetségének hívták. De nem mertem ezt mondani, csak egyszerűen azt válaszoltam, hogy nem volt. (Megjegyzem, hogy ez utóbbi szövetség nem is létezett.) Erre ő azt mondta, köszönöm, több kérdésem nincs. Mondanom sem kell, hogy ezzel elvágtam magam: jött az értesítés, hogy bár a jelentkező a felvételhez szükséges pontszámot elérte, ideológiailag fejletlen, ezért fellebbezésnek helye nincs. Így aztán egy évet az Egyetemi Patikában dolgoztam, a Hőgyes Endre utcában, mint segédmunkás; a klinikákra szállítottuk ki a gyógyszereket meg az oxigént és egyéb palackokat. A következő évben azután megint jelentkeztem az egyetemre, és akkor már felvettek — szép évek voltak. Sopronba kerültem államvizgásnak, Horváth Déneshez, aki nagy név a mi szakmánkban, úgyhogy ez nagyon jó kezdés volt. Utána Sárbogárd következett — ott dolgoztam 1970-75 között —, és azután jöttem ide, Gárdonyiba patikavezetőnek. Még abban az évben kineveztek járási főgyógyyszerésznek is...

Ezzel a múlttal ilyen bizalmat kapott?!

Igen, gondolom azért is, mert a vállalati főgyógyyszerész akkoriban szintén nem munkáskáder, hanem egy polgári származású és gondolkodású ember volt. Én pedig itt maradtam, meggyökeresedtem, és egészen 1992-ig vittem a gárdonyi patikát. Akkor jött a privatizáció, és én nem akartam részt venni abban a borzasztó tülekedésben, ahol volt kollégák licitáltak egymásra, és minden eszközt megragadtak a jobb pozíció elérése érdekében. Elhatároztam, hogy új patikát építtek itt, az agárdi részen, és az akkori Start-hitel segítségével bele is vágunk, így épült meg ez a gyógyszertár még 1992-ben.

Miért volt olyan biztos benne, hogy a gárdonyi patika mellett meg fog élni itt egy másik is? A nyaralókra is alapozott?

Biztos természetesen nem lehettem semmi-
ben, de a szűken vett Gárdony városnak az agárdi résszel együtt — a többi kapcsolódó települést nem is számítva — már akkor is csaknem tízezer lakosa volt. Arra pedig lehetett számítani, hogy az agárdiak majd átszoknak ide — ahogyan ez meg is történt, hiszen az emberek általában előnyben ré-

szesítik a közelséget. És emellett igen, a nyári időszakban a nyaralók jóvoltából húsz-harminc százalék forgalomnövekedéssel lehet számolni, ami bizony nem elhanyagolható. Egy nyári hétvégén nem ritka, hogy megfordul itt akár ötvenezernél is több ember — persze, döntő többségük nem beteg, de azért szükségük lehet erre-arra. Arról nem is beszélve, hogy a hosszabban itt nyaralók egy idő után rájöttek, hogy miért is kellene otthon, hónapokra előre kiváltaniuk és idehozniuk az összes gyógyszerüket, hiszen ezt itt, helyben is elintézhetik. Szóval, nagyon jó kapcsolat alakult ki a nyaralókkal, szeretik például a nálunk készített olcsó, de jó minőségű testápolót; egy évfolyamtársam készítette ugyanis annak idején egy jó nevű kozmetikai cég egyes termékeit, és ha az összetételt nem is árulta el, de utalt rá, hogy hasonlót nem nehéz előállítani. Ez például olyanypira bevált, hogy sokan évközből is kéri, hogy postán küldjünk utánpótlást belőle...

Ha nem titok, milyen forgalmat lehet itt elérni?

Nyitottunk időközben egy fiókpatikát is Pázmándon, és a forgalmunk azzal együtt közepesnek mondható. A fejlődés a liberalizáció következtében azért megtört, főleg a múlt év nyarán, amikor teljesen váratlanul megnyitott

egy, a tőlünk úgy száz méterre levő élelmiszerboltból leválasztott új patika...

Komolyan?!

Hát, én sem akartam hinni a fülemnek, amikor valaki felhívott, és kérte, hogy ha állok, akkor inkább üljek le, mert olyan hírral fog szolgálni, hogy leeshetek a lábamról. Elkezdtem „nyomozni” a hírral kapcsolatban, és amikor minden szálon ugyanazon közeli kolléga neve futott be, felhívtam telefonon, és kértem, álljon el ettől a tervétől, mert ha nem, akkor mi is nyitunk egy új patikát arrafelé. (Meggjegyzem, hogy jogilag valóban egy új cégről van szó, amiben az ő neve nem szerepel.) Ezt persze ő nem vette komolyan, de tévedett: a patika már áll, jelenleg a berendezése folyik, és rövidesen meg is nyílik.

Húha, ön tényleg nem tréfál... Mennyire esett vissza egyébként az Aranysárkány forgalma a „rányítás” miatt?

Mindössze körülbelül tíz százalékkal, ami persze nem elhanyagolható, viszont az bizonyos, hogy a konkurens patika fennmaradásához ez nem jelenthet elegendő bevételt. Én tényleg az utolsó pillanatig vártam, hogy a szóban forgó kolléga felhív, és azt mondja, mégse nyitja rám az új gyógyszerterát. Ezt azonban nem tette meg, mi pedig léptünk: megvettük az ottani orvosi rendelő közvetlen szomszédságában levő telket, és arra építettük fel az új patikát. A vicc az egészben az, hogy én már nemhogy új patikát nem akartam nyitni, hanem ezt is el akartam adni, hiszen hatvanötödik évemet taposom, és arra gondoltam, hogy ideje abbahagyni. Így viszont az a kollégám, akire az Aranysárkányt akartam hagyni, most a gárdonyi patikát fogja vinni gyesről visszatért, szintén gyógyszerész feleségével.

Ezek szerint a családi gyógyszerész-dinasztia megszakadt?

Sajnos így van: a gyermekeim nem ezt a hivatást választották. A lányom kertészmérnök lett, Dél-Afrikában él, a fiam pedig vegyészmérnökként ugyan közelebb áll a szakmához — a Richternél dolgozik —, de nem akart patikus lenni. A második feleségem

unokája viszont idén végez Pesten, a gyógyszerészi karon; ez még adhatna némi reményt, ő azonban egyelőre hallani sem akar arról, hogy vidékre kerüljön. Pedig ez a szakma itt az igazi, mert itt alakul ki szoros kapcsolat a betegekkel: ismerünk csaknem mindenkit, és mikor valaki belép, szinte mindig tudjuk, milyen receptekkel jön. De ami a legfontosabb: bizalommal fordulnak hozzánk, elbeszélgetünk, és a jó szó szerintem fél gyógyulással felér.

Ha majd tényleg visszavonul, akkor gondolom, minden idejét a messze földön híres patikai gyűjteményének fogja szentelni. Igaz, hogy az már csaknem ezer darabot számlál?

Igen, szépen gyarapodott az idők során, hiszen a gyógyszerári edények, tégelyek, receptek stb. gyűjtését nem ma kezdtem, hanem már tulajdonképpen gyerekkoromban összeszededgettem, amit csak engedtek. Amikor aztán Pestre kerültem az egyetemre, elkezdtem kijárni szombatoként az Ecsere, majd később a bizományikba, galériákba,

pécsi vásárra, mindenhová. Nem felejttem el soha: amikor Sopronban kezdtem az államisvizsgás időszakot, egyszer láttam, ahogy az egyik kolléga gyönyörű régi fa patikaedényeket hasogat gyújtósnak kisbaltával! Néhányat még sikerült megmentenem, nagyon boldog voltam. De ez nem a már említett Horváth Dénes-féle patikában történt; Dénes bácsi is gyűjtötte és mentette a régi patikai tárgyakat, emlékeket. Sajnos, azért is nagyon nehéz patikaedényt gyűjteni, mert az államosítás kezdete után, 1952-ben állítólag minden ilyet begyűjtöttek az ország összes patikájából, és bezúzták az egészet, mondván: ne legyen az egyik patikában díszes régi, a másikban meg csak egyszerű edény, legyen mindenütt egyforma. Akkor került rá minden edényre az ismert, jellegzetes pajzsos alakzat. Nekem viszont például Erdélyből sokat sikerült megmentenem. Az idők során nagyon sok figyelmet fordítottam ritkább példányok beszerzésére, és a legszebb darabokat majd szeretném közkinccsá tenni.

László István

